

รายงานความก้าวหน้าโครงการวิจัย (2546)

ศิริพร ทองอารีย์ (Siriporn Thongaree)*

ชื่อโครงการ : โครงการวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพ

โครงการวิจัยชนิดอาหารของแมวป่า (wild cat) ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ภาคใต้ตอนล่างของประเทศไทย

ผู้ดำเนินโครงการวิจัย :

นางสาวศิริพร ทองอารีย์

นางสาวรุสนานิง สาละ

นายอนันต์ หลงหวัง

นายบาฮารูเต็ง เตะ

หน่วยงานที่รับผิดชอบ :

สถานีวิจัยสัตว์ป่าปาพรุ-ป่าฮาลา-บาลา

วัตถุประสงค์ :

เพื่อศึกษาชนิดและปริมาณความชุกชุมของสัตว์ที่เหยื่อจากกองมูลแมวป่าในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ภาคใต้ตอนล่างของประเทศไทย

เปรียบเทียบความชุกชุมของสัตว์ในกลุ่มแมวป่าและสัตว์ที่เป็นเหยื่อจากการพบกองมูล

วิธีการ :

- เก็บตัวอย่างกองมูลตามเส้นทางสำรวจในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ภาคใต้ตอนล่าง 7 แห่ง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขابันทัด เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าโตนงาช้าง ป่าบาลาในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ฮาลาบาลา อุทยานแห่งชาติบูโด-สุไหงปาดี อุทยานแห่งชาติทะเลบัน อุทยานแห่งชาติน้ำตกซีโป อุทยานแห่งชาติสันกาลาคีรี
 - จำแนกกองมูลจากขนาดรอยเท้า และรอยข่วนที่กลุ่มแมวป่าเสือกทำไว้บนพื้นดิน โดยตรวจสอบความถูกต้องจากการตั้งกล้องดักถ่ายภาพ และการตรวจหาสารประกอบ bile acid ด้วยวิธี Thin-layer Chromatography นำมูลที่ได้มาล้างน้ำให้สะอาด แยกเศษกระดูก ซากสัตว์และพืชที่เหลือออกไปตากแห้ง และบรรจุไว้ในถุงพลาสติกหรือกล่องเพื่อการวิเคราะห์
- วิเคราะห์และจำแนกชนิดเหยื่อที่เป็นอาหารของสัตว์กลุ่มแมวป่า จากลักษณะของขน กระดูก เกล็ด และซากอื่น ๆ ที่เหลือค้างอยู่ในกองมูล
- ประเมินปริมาณอาหารโดยการหาค่าเปอร์เซ็นต์การพบเหยื่อที่เป็นอาหารของแมวป่าในกองมูล โดยวิธี Bulk Percentages (BP) (Sulkava, R. 1996 และ Mason and Macdonald, 1986)

6. เปรียบเทียบความสมบูรณ์ของพื้นที่ป่าอนุรักษ์ โดยพิจารณาจากชนิดและปริมาณสัตว์ที่เป็นเหยื่อ ที่ตรวจพบจากกองมูล
7. สรุปผล และจัดทำรายงาน

ผลการศึกษา :

จากการสำรวจกองมูลสัตว์ในตระกูลแมวป่าในพื้นที่ศึกษา 7 แห่ง ระยะทาง 177 กิโลเมตรพบกองมูลทั้งหมด 86 กอง แยกได้ดังนี้ มูลเสือโคร่ง 7 กอง คิดเป็น 8.14% เสือดำ 1 กอง คิดเป็น 1.16% เสือไฟ 2 กอง คิดเป็น 2.33% แมวดาว 76 กอง คิดเป็น 88.37% ซากชิ้นส่วนจากกองมูลที่นำมาล้างตากแห้งสามารถจำแนกได้ กลุ่มได้ดังนี้ ขน ฟัน และกะโหลกของค้างแว่นถิ่น และ ลิงกัง ขน, กระดุกและหนังฝ่ามือของเม่น หนังและกระดุก กระดุกและฟันของกระเจียน ขนพญากระรอก ขาตุ๊กแต่น ไบโฝและพืชตระกูลหญ้า